

[Johan Asmussen.]

og videre:

„På den anden side er det ønskeligt, at rigsdagen har et sådant indseende med forhandlingernes første stadier, at den ikke stilles over for en fuldbyrdet kendsgerning, når forhandlingernes resultat foreligger. Det må derfor kræves, at rigsdagen holdes orienteret om forhandlingernes forløb i alle sager, som kræver dennes medvirken med hensyn til lovgivnings- eller bevillingsspørgsmål“.

Her får vi nu med 8 dages varsel lagt på bordet en temmelig omfangsrig tryksag om noget, der hedder „den europæiske socialpagt“. Det er det færdige resultat af arbejdet med en tanke fra 1951, bearbejdet af Europarådet siden 1954 og undertegnet bl. a. af Danmark for 3 år siden, i 1961. Er folketinget nogen sinde blevet underrettet om og holdt à jour med denne europæiske socialpagt? Mig bekendt ikke. Jeg tror ikke, at folketinget tidligere har hørt om den; ingen af os nye medlemmer af det høje ting er i hvert fald ved vor indtræden gjort bekendt med, at dette arbejde havde fundet sted den sidste halve snes år, og at der nu var optræk til, at folketinget skulle tage stilling hertil.

Og hvad er det så, vi nu får som materiale, som grundlag for i løbet af få dage at skulle tage stilling til noget, der er så omfattende og betydningsfuldt, som en sådan traktat må være? Vi får en fremsættelse og nogle bemærkninger, som i forhold til sagens betydning er særdeles kortfattede, for at sige det mildt, uden fortolkning af de enkelte bestemmelser, kun med en meget summarisk beskrivelse af, hvad det hele drejer sig om.

Hvis det nu var en traktat af almindelig karakter med et fastlagt indhold, som fra begyndelsen gav klarhed over, hvad det er, man går ind på, hvad det er, man bliver bundet til ved traktatindgåelsen, ja, så kunne man måske sige, at så gør det ikke så meget; i hvert fald ville man sige: sådan plejer vi at gøre, så det gør vi også denne gang. Det er nu et argument, jeg har meget lidt tilovers for — jeg er lige ved at holde mere af det modsatte argument. Men det drejer sig ikke om nogen ganske ordinær traktat; i ingen henseende drejer det sig om nogen ordinær traktat, heller ikke i formel henseende. Her ved man nemlig ikke på

forhånd af selve traktatteksten, hvad det er, man forpligter sig til; det er noget, man selv kan bestemme. Der skal altså foretages et udpluk af enkelte bestemmelser, og man kan udskyde andre. Spørgsmålet er så: hvem skal vælge, og hvem skal udskyde? Ja, naturligvis må regeringen foreslå, hvad vi kan tiltræde, og hvad vi ikke kan tiltræde, men afgørelsen heraf må naturligvis ligge hos folketinget; det må jo i en sådan traktat i virkeligheden være det egentlige indhold eller en meget væsentlig del af det indhold, man ratificerer. Men regeringens forslag i dette meget vigtige spørgsmål om udvælgelse og udskydelse findes kun som et led i de bemærkninger, der er knyttet til forslaget til folketingsbeslutning.

Det er ved et par lejligheder her i det høje ting inden for det sidste par år blevet sagt, at man ikke bør lovgive i motiverne; det er en uvane, den er upraktisk, og den er ukorrekt. Det, der lovgives om, bør stå i selve loven; det bør naturligvis ikke mindst være tilfældet, når landet skal indgå en traktat. De betingelser, man går ind på, må kunne ses klart af traktaten og ratifikationsdokumentet. Derfor er det for mig ganske mærkværdigt at se, at man ikke i selve forslaget til folketingsbeslutning har indsat regeringens forslag om, hvilke artikler og nummererede punkter man mener bør godkendes, og hvilke man mener bør udskydes. Selvfølgelig skulle kun de, som skal godkendes, stå der, men det burde også ske. (*Socialministeren* [Bundvad]: Det står der!). Det står i bemærkningerne. Det er netop det, højtærede minister, jeg har tilladt mig at kritisere: at der lovgives i bemærkningerne. Der står en meget væsentlig del af det, der overhovedet skal tages stilling til, og jeg finder det i alle henseender uheldigt og forkert, at disse ting ikke står i selve det forslag, som folketinget skal tage stilling til.

Jeg kan måske nævne, at England i sin udpegning og udskydning af paragraffer og artikler har udskudt 12. Jeg ved, at Sverige og Norge har udskudt hver 10, og Vesttyskland, som har ratificeret allerede i marts, hvor sagen har været for i forbundsrådet, har kun udskudt 5 af de nummererede artikler og har med nogen stolthed peget på, at man derved lå i spidsen med hensyn til ratifikationens omfang.

Så vidt jeg har kunnet tælle det op, er